SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

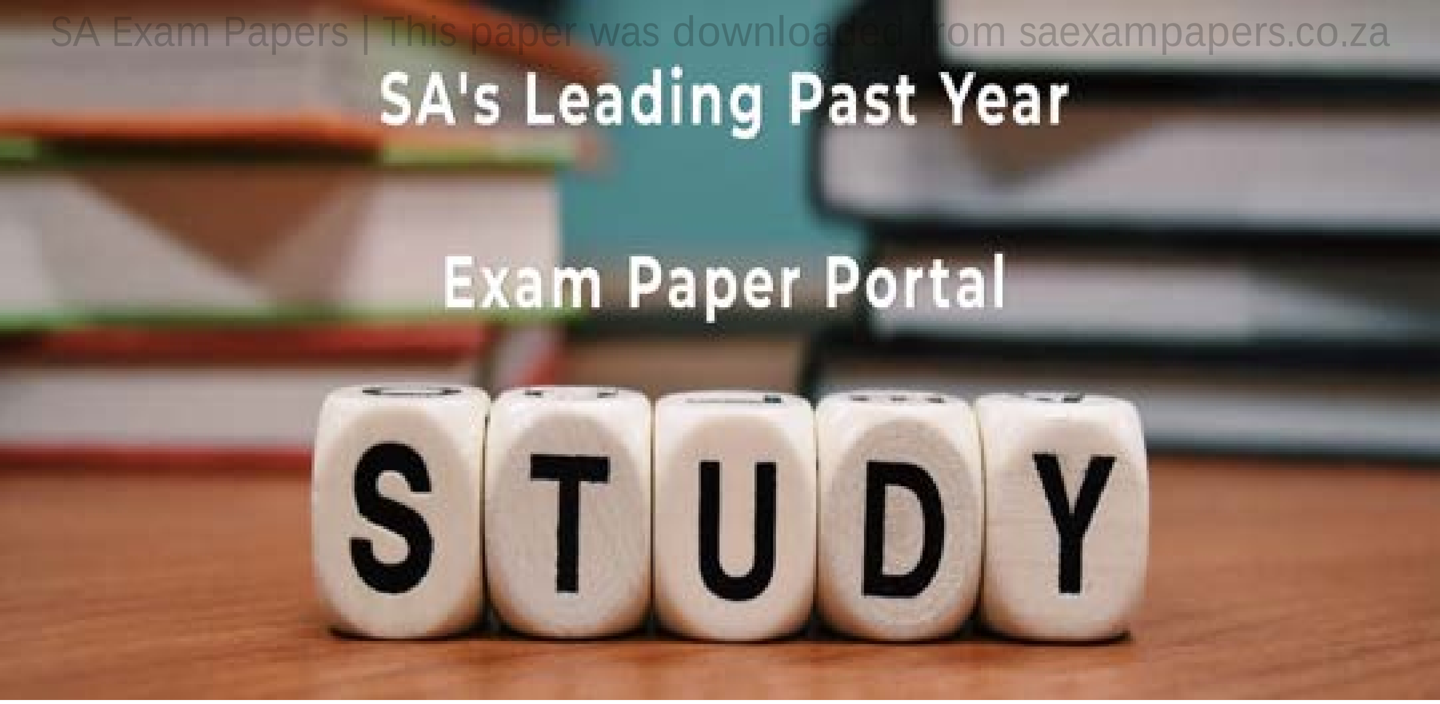

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies ☺

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

DANSSTUDIES

2023

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 23 bladsye.

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

NOTA VIR NASIENERS:

Hierdie vraestel moet deur ervare dansonderwysers/-adviseurs/-amptenare met gespesialiseerde danskennis nagesien word.

- Die standaardiseringsproses tydens die nasienriglynbesprekings verseker dat hierdie riglyne die meeste moontlike antwoorde, wat die kandidate kan voorsien, insluit.

- Die nasienriglyne mag op geen wyse verander word nie.

- Hou streng by die nasienriglyne wanneer nagesien word en pas konsekwent toe.

- In sekere kwalitatiewe vrae moet professionele en ingeligte oordeel toegepas word.

- In sekere vrae waar kandidate gevra word om 'n spesifieke hoeveelheid feite te verskaf, moet slegs die verwagte hoeveelheid nagesien word indien meer verskaf word.

- Inligting oor hoe om punte toe te ken wanneer 'n nasienrubriek gebruik word kan in die **NOTA** afdeling van daardie spesifieke vraag gevind word.

- Kandidate mag korrekte inligting insluit wat nie noodwendig in die handboek verskyn nie. Onsekerheid oor enige inligting wat deur die kandidaat verskaf word, moet deur navorsing geverifieer word, voordat daar verder gemerk word.

- Hoë, medium en lae kognitiewevlakke wat in elke antwoord verwag word, is ingesluit bokant elke vraag. Dit moet toegepas word wanneer punte toegeken word. Die beskrywende **werkwoord/instruksiewoord** in elke vraag en die **taakverwagtinge** moet as riglyn vir die toekenning van punte dien.

- Die stappe waardeur kandidate moet gaan om die vraag te beantwoord, word onder die opskrif- **DENKPROSES** ingesluit.

- In sommige vrae verskaf die nasienriglyne **'n voorbeeld van 'n antwoord** in 'n teksblokkie onder die verwagte reaksies.

  NOTA: Dit is om leiding te gee waar om 'n punt toe te ken. **√** In sommige vrae, word 'n voorbeeld van 'n volpunt-antwoord waar nodig, verskaf. In ander vrae word slegs een of twee voorbeelde verskaf.

- Moet NIE punte toeken vir antwoorde wat oppervlakkig/minimaal is of waar al die vereistes van die kompleksiteitsvlak van die vraag nie nagekom is nie.

- Nasien moet geskied ten opsigte van wat die kandidate weet en nie wat hy/sy nie weet nie.

- EEN **√** = EEN punt, afhangende van die vereistes van die vraag, tot en met die maksimum punte.

- **Geen** ½ punte mag toegeken word nie.

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

NASIENFORMAAT:

Vrae waar een regmerk per punt vereis word:

- EEN √ = EEN punt afhangende van die vereistes van die vrae
- Regmerke moet geplaas word, waar 'n punt vir die inhoud toegeken is

Voorbeeld:

Vraag: Wat is dans?

Antwoord: Dans is beweging van die liggaam √wat emosies uitbeeld√ en ook 'n storie kan kommunikeer.√ (3)

- Waar antwoorde die maksimum punte oorskry, skryf **MAKS PUNTE** by die punt waar dit bereik was.
- Plaas die antwoord tussen hakies aan die linkerkantse kantlyn om aan te dui dat dit gelees is.

Nasien van kwalitatiewe vrae:

- Lees die hele antwoord voordat punte toegeken word
- Alle areas moet ingesluit word om volpunte toe te ken
- Kyk op die volgende bladsy in die antwoordeboek om seker te maak dat jy nie 'n gedeelte van die antwoord uitgelaat het nie
- **NOTA:** daar is spesifieke nasieninstruksies in die vrae wat van 'n nasienrubriek gebruik maak

Berekening van die totale punte:

- Dui die puntetotaal wat per vraag behaal is aan die einde van die antwoord in die regterkantse kantlyn aan, met 'n diagonale lyn bokant die totaal.
- Hierdie totaal moet herhaal en omkring word aan die begin van die vraag in die linkerkantse kantlyn. Plaas jou merkvoorletters langs hierdie totaal.

Voorbeeld:

(8) **SD**	VRAAGNOMMER … Begin van die antwoord Einde van die antwoord	/8

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

AFDELING A: VEILIGE DANSPRAKTYK EN GESONDHEIDSORG

VRAAG 1: BESERINGS

LAE VLAK	**1.1**	**Kies**	**5 punte**
MEDIUM VLAK	**1.2.1**	**Identifisering en verduideliking**	**6 punte**
HOËVLAK	**1.2.2**	**Verduideliking**	**4 punte**

	INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES** **Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
1.1	Behandeling, opwarming, afkoeling, tipe beserings, simptome	1. Herroep
1.2.1	Omgewingsoorsake van beserings	1. Analiseer die beeld 2. Herroep 3. Pas begrip oor omgewingsoorsake van beserings volgens die beeld toe
1.2.2	Veilige landing	1. Analiseer die beeld 2. Herroep 3. Pas begrip van veilige landing volgens die beeld toe

1.1 KIES DIE REGTE ANTWOORD

Verwagte reaksies:

1.1.1 B (1)
1.1.2 A (1)
1.1.3 C (1)
1.1.4 B (1)
1.1.5 D (1)

1.2.1 IDENTIFISEER EN VERDUIDELIK DIE OPPERVLAK IN DIE BEELD

NOTA:

- Kandidate moet EEN punt toegeken word vir die identifisering van 'n uitdaging en EEN punt vir die verduideliking hoe die uitdaging 'n besering kan veroorsaak

Verwagte reaksies:

Alle antwoorde moet direk verband hou met die beeld:

- Ongelyke oppervlak
- Glyerig/nat/water op die oppervlak
- Harde/sement/geteerde/klipgruis oppervlak
- Verhewe oppervlak/sypaadjie
- Enige ander relevante antwoorde in verband met die oppervlak in die beeld (3 x 2) (6)

Voorbeeld van 'n antwoord:

- ➢ Ongelyke oppervlak ✓ kan veroorsaak dat hierdie danser balans verloor en val. ✓
- ➢ Nat oppervlak ✓ kan veroorsaak dat hierdie danser gly en 'n enkel verstuit. ✓
- ➢ Sement oppervlak ✓ kan gevaarlik wees want baie min skokabsorbering word verskaf. ✓

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

1.2.2 VERDUIDELIK VEILIGE LANDING

Verwagte reaksies:
Alle antwoorde moet direk verband hou met die beeld:

- Ontvou die bene voordat landing plaasvind
- Land deur die voete – toon, bal, hak
- Buiging van die knieë/plié/skokabsorbering
- Belyning van gewrigte
- Aktivering van kern
- Enige ander relevante verduideliking wat verband hou met hoe om van hierdie posisie te land

(4)

Voorbeeld van 'n antwoord:
- Die danser moet die romp reguit maak om die gewrigte te belyn. √
- Om sy balans te hou moet die danser sy kern gedurende landing aktiveer. √
- Die danser moet sy bene uitvou en deur die voete land: toon, bal, hak. √
- Om die skok van die harde oppervlak te absorbeer, moet die danser sy knieë buig wanneer hy land. √

[15]

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

VRAAG 2: KOMPONENTE VAN FIKSHEID

LAE VLAK	**2.1.1, 2.2.1, 2.3.1, 2.4.1**	**Definiëring**	**1 punt X 4**
	2.3.2	**Noem**	**2 punte**
MEDIUM VLAK	**2.1.2**	**Verduideliking**	**2 punte**
	2.4.2	**Verduideliking**	**2 punte**
HOËVLAK	**2.2.2**	**Verduideliking**	**3 punte**
	2.5	**Analisering**	**7 punte**

		INHOUD VIR ASSESERING	DENKPROSES Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord
2.1	2.1.1	Soepelheid	1. Herroep
	2.1.2		1. Herroep 2. Onderskei tussen dinamiese en statiese strekking 3. Vergelyk die verskille
2.2	2.2.1	Spierkrag	1. Herroep
	2.2.2		1. Herroep 2. Pas begrip oor gebrek aan krag in paarwerk toe 3. Verduideliking van die invloede
2.3	2.3.1	Kernstabiliteit	1. Herroep
	2.3.2		1. Herroep
2.4	2.4.1	Uithouvermoë	1. Herroep
	2.4.2		1. Herroep 2. Onderskei tussen kardiovaskulêre uithouvermoë en spieruithouvermoë 3. Verduidelik die verskil
2.5		Neuromuskulêre vaardighede	1. Ontleed die beeld 2. Herroep 3. Kies gepaste neuromuskulêre vaardighede in die beeld 4. Pas kennis met gestaafde antwoorde toe

2.1.1 DEFINIEER SOEPELHEID

Verwagte reaksies:

- Die omgang van beweging om 'n gewrig
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met die definisie van soepelheid (1)

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

2.1.2 VERDUIDELIK DINAMIESE EN STATIESE STREKKING

Verwagte reaksies:
Dinamiese strekking:
- Strek terwyl jy deur die omgang van beweging gaan
- Kan as opwarming gebruik word
- Laat bloedvloei toe
- Vermeerder beweeglikheid
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met dinamiese strekking (1)

Statiese strekking:
- Stadige en beheersde strekking
- Word gewoonlik aan die einde van die klas wanneer die spiere warm is gedoen
- Strekking wat ondersteun word
- Kan as afkoeling gebruik word
- Vermeerder soepelheid
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met statiese strekking (1)

2.2.1 DEFINISIE VAN SPIERKRAG

Verwagte reaksies:
- Die vermoë van die spiere om teen swaartekrag te werk
- Hoe sterk die spiere is en hoe vinnig dit kan saamtrek (spierkrag)
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met die definisie van spierkrag (1)

2.2.2 VERDUIDELIK DIE INVLOED OP SAAMDANSWERK

Verwagte reaksies:
- Dit sal moeilik wees om iemand op te lig
- Geen stabiliteit/kernstabiliteit
- Gebrek aan beheer
- Kan tot besering lei
- Nie in staat om ewewig te behou nie/te balanseer nie
- Moeilik om 'n posisie te hou
- Enige ander relevante antwoorde hoe paarwerk deur die gebrek aan spierkrag beïnvloed kan word (3)

Voorbeeld van 'n antwoord:
- ➢ Dit kan daartoe lei dat jy nie in beheer is om jou maat op te lig nie en kan hulle laat val. ✓
- ➢ Paarwerk sal nie moeiteloos lyk nie en die maat sal sukkel om die bewegings te hou/beheer. ✓

2.3.1 DEFINISIE VAN KERNSTABILITEIT

Verwagte reaksies:
- Die krag in die buik en die lae ruggraat (voor- en agterspiere) van die romp wat die liggaam regop hou.
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met die definisie van kernstabiliteit (1)

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

2.3.2 NOEM TWEE OEFENINGE WAT DIE KERN VERSTERK

Verwagte reaksies:

- Plankoefeninge
- Opsitte
- Hurksitte
- Been-oplig-oefeninge
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met kernversterkende oefeninge (2)

2.4.1 DEFINISIE VAN UITHOUVERMOË

Verwagte reaksies:

- Die vermoë om lank aktief te wees sonder om moeg te word
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met die definisie van uihouvermoë (1)

2.4.2 VERDUIDELIK VERSKILLE TUSSEN TWEE TIPES UITHOUVERMOË

Verwagte reaksies:
Kardiovaskulêre uithouvermoë

- Die vermoë van die hart en longe om lank aktief te wees
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met kardiovaskulêre uithouvermoë (1)

Spieruithouvermoë

- Die vermoë van die spiere om lank aktief te wees sonder om moeg te word
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met spieruithouvermoë (1)

2.5 ANALISE VAN NEUROMUSKULÊRE VAARDIGHEDE VAN DIE BEELD

Verwagte reaksies:

- Ruimtelike bewustheid
- Kinestetiese bewustheid
- Koördinasie
- Balans/beheer
- Ratsheid
- Aanpasbaarheid
- Enige ander relevante antwoord wat verband hou met neuromuskulêre vaardighede in die beeld (7)

Voorbeeld van 'n antwoord:

- ➢ Die dansers verstaan hoe hulle liggame saam in die ruimte beweeg want hulle is in staat om 'n agt-figuur te skep deur hul arms in opposisie te draai. ✓
- ➢ Hulle toon kinestetiese bewustheid van hul eie liggame; hulle arms en bene is goed belyn. ✓
- ➢ Hulle verstaan hoe om hulle liggame in verhouding met mekaar te plaas. ✓
- ➢ Hul ooglyn en koppe beweeg in verskillende rigtings; toon begrip van koördinasie en fokus.✓
- ➢ Die dansers toon balans deur 'n posisie op een knie of op die bal van die voete te hou terwyl hulle 'n sywaartsebuiging doen. ✓
- ➢ Hulle toon ook balans deur die beweging te doen sonder om hul maat se balans te steur. ✓
- ➢ Die individuele lyne wat deur die dansers geskep word, is ook 'n bewys van akkuraatheid en aandag aan detail. ✓

[20]

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

VRAAG 3: ALGEMENE GESONDHEIDSORG

LAE VLAK	**3.2**	**Identifisering**	**2 punte**
MEDIUM VLAK	**3.1**	**Verduideliking**	**6 punte**
	3.2	**Verduideliking**	**2 punte**

	INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES** **Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
3.1	Ongesonde gewoontes	1. Herroep 2. Identifisering en toepassing van insig oor ongesonde gewoontes en/of groepsdruk en die invloed op toewyding, fokus en konsentrasie
3.2	Hidrasie	1. Herroep 2. Identifiseer en verduidelik die belangrikheid vir verbeterde uitvoerings

3.1 VERDUIDELIK ONGESONDE GEWOONTES

NOTA:
- Kandidate mag oor ongesonde gewoontes, groepsdruk of albei, antwoord.
- Kandidate moet oor al drie: toewyding, fokus en konsentrasie antwoord, om volpunte te behaal. Kandidate mag meer oor een as die ander skryf.

Verwagte reaksies:
Ongesonde gewoontes
- Rook
- Alkohol
- Dwelms
- Gebrek aan slaap
- Swak dieet
- Groepsdruk

Invloede
- Afwesigheid
- Energievlakke
- Benadeelde konsentrasie
- Vermeerderde risiko van beserings
- Verswakte immuunstelsel
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met die invloede van ongesonde gewoontes op toewyding, fokus en konsentrasie. (6)

Voorbeeld van 'n antwoord:
- ➢ Nie genoeg slaap kan 'n gebrek aan fokus en konsentrasie veroorsaak omdat die brein nie tot sy uiterste kan funksioneer nie. ✓
- ➢ Die gebruik van dwelms en alkohol kan veroorsaak dat jy minder toegewyd is omdat jou reaksies en verantwoordelikheid verminder. ✓
- ➢ 'n Swak dieet lei tot 'n verswakte immuunstelsel wat afwesigheid van skool/dansklasse veroorsaak. ✓
- ➢ Groepsdruk kan toewyding negatief beïnvloed omdat jy oorreed kan word om te begin drink, dwelms misbruik, ens. wat groepwerk kan beïnvloed omdat jy van die skool afwesig is. ✓

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

3.2 IDENTIFISEER EN VERDUIDELIK DIE BELANGRIKHEID VAN HIDRASIE

Verwagte reaksies:

- Verhoed oorverhitting/reguleer liggaamstemperatuur
- Verhoed moegheid, gebrek aan konsentrasie, krampe, naarheid, floutes, hoofpyne
- Help met die smering van die gewrigte
- Voorsien voedingstowwe en suurstof na die liggaam
- Nodig vir uitskeiding van afvalprodukte
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met die belangrikheid van hidrasie om dansuitvoering te verbeter. (2 x 2) (4)

[10]

Voorbeeld van 'n antwoord:

- ➢ As dansers goed gehidreer is, sal hulle nie maklik moeg ✓ gedurende repetisies en uitvoerings word nie want die liggaam bestaan uit 70% water. ✓
- ➢ Hidrasie speel 'n belangrike rol in die regulering van die liggaamstemperatuur ✓ omdat dansers gedurende uitvoerings sweet en water verloor. ✓

VRAAG 4: DANSOPVOERING/-UITVOERING

MEDIUM VLAK	**4.1**	**Beskrywing**	**9 punte**
HOË VLAK	**4.2**	**Beskrywing**	**6 punte**

	INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
4.1	Uitvoerende vaardighede	1. Herroep 2. Verskaffing van 'n beskrywing
4.2	Dansbeginsels en tegniek	1. Herroep 2. Reflekteer oor solo uitvoering 3. Identifisering van DRIE beginsels wat in die solo uitvoering gebruik word 4. Beskrywing van hoe hierdie beginsels in die solo gedemonstreer was

4.1 BESKRYF UITVOERENDE VAARDIGHEDE

NOTA:

- o Kandidate moet beskryf hoe elkeen van die uitvoerende vaardighede in dans gebruik word

Verwagte reaksies:

4.1.1 Uitdrukking

- Om emosie of gevoelens deur die liggaam/beweging te weergee
- Enige ander relevante antwoorde wat verband hou met hoe uitdrukking in dans gebruik word (1)

4.1.2 Interpretasie

- Vertolk die doel/tema/storie in beweging
- Enige ander relevante antwoord wat verband hou met interpretasie in dans gebruik word (1)

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

4.1.3 Teenwoordigheid
- Aandag te trek
- Konnekteer met die gehoor/ander dansers
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe teenwoordigheid in dans gebruik word (1)

4.1.4 Projeksie
- Om emosie/betekenis aan 'n gehoor oor te dra
- Konnekteer met die gehoor/ander dansers
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe projeksie in dans gebruik word (1)

4.1.5 Verpersoonliking
- Eie interpretasie/styl
- Uitvoering is oorspronklik/eg
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe verpersoonliking in dans gebruik word (1)

4.1.6 Dinamika
- Verstaan die bewegingskwaliteit wat vir verskillende boodskappe nodig is
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe dinamika in dans gebruik word (1)

4.1.7 Musikaliteit
- Om emosie in die musiek/begeleiding te interpreteer
- Om die musiek sigbaar in die beweging te maak
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe musikaliteit in dans gebruik word (1)

4.1.8 Aandag aan detail
- Om elke beweging of gedeelte van 'n beweging in 'n reeks/roetine/solo te vervolmaak (presiesheid, oorgange, vloeiendheid en akkuraatheid, ens.)
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe aandag aan detail in dans gebruik word (1)

4.1.9 Vlotheid
- Om bewegings aaneen te skakel sonder om daaroor te dink/outomatiese
- 'n Breë bewegingswoordeskat
- Enige ander relevante antwoord in verband met hoe vlotheid in dans gebruik word (1)

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

4.2 BESKRYF DRIE BEGINSELS VAN DIE HOOFDANSVORM

NOTA:

- Kandidate moet DRIE beginsels van hul hoofdansvorm noem. Merk slegs die eerste DRIE as meer verskaf word.
- Geen punte moet toegeken word vir die naam van die dansvorm en die noem van beginsels nie.
- Antwoorde is afhangende van die dansvorm en verskeie reaksies mag verskaf word.
- Kandidate moet beskryf hoe die DRIE beginsels in die solo gebruik was. Moet nie punte vir algemene definisies toeken nie.

Verwagte reaksies:
Beskryf hoe die volgende in 'n solo gedemonstreer word

- Asemhaling
- Swaartekrag
- Vloerwerk
- Voete, hande, kop
- Postuur, houding en belyning
- Sentrering
- Enige ander relevante antwoord in verband met die hoofdansvorm (6)

[15]

TOTAAL AFDELING A: 60

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

AFDELING B: DANSGESKIEDENIS EN GELETTERDHEID

VRAAG 5: IMPROVISASIE EN CHOREOGRAFIE

LAE VLAK	**5.1**	**Pas**	**5 punte**
MEDIUM VLAK	**5.2**	**Verduideliking**	**8 punte**
HOË VLAK	**5.3**	**Verduideliking**	**12 punte**

	INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
5.1	Musiek Terme	1. Herroep
5.2	PAT joernaal inskrywing	1. Reflekteer oor PAT proses 2. Pas begrip van joernaal inskrywing aan choreografiese proses toe
5.3	Danselemente	1. Herroep 2. Pas begrip toe in improvisasie en choreografie 3. Verduidelik hoe danselemente kreatiwiteit in improvisasie en choreografie ontwikkel

5.1 PAS VAN MUSIEK TERME

Verwagte reaksies:

5.1.1 E (1)

5.1.2 D (1)

5.1.3 A (1)

5.1.4 B (1)

5.1.5 C (1)

5.2 VERDUIDELIK DIE BELANGRIKHEID VAN 'N JOERNAAL VIR PAT

NOTA:
- Kandidate moet verduidelik hoe hulle 'n joernaal gebruik het om hul choreografie te ontwikkel

Verwagte reaksies:
- Beplanning/konseptualisering
- Navorsing
- Beeldmateriaal/grafiese voorstelling/stemmingsbeeld
- Doelstelling
- Tydsbestuur
- Refleksie
- Onderwyser terugvoering/portuur terugvoering
- Enige ander relevante antwoorde in verband met die belangrikheid van joernaalinskrywings (8)

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

Voorbeeld van 'n antwoord:
- ➢ My joernaal het my gehelp om al my navorsing, idees en inspirasie op te teken. Dit het my improvisasie proses gelei om relevante bewegings te skep. ✓
- ➢ My joernaal het my gehelp om my doelwitte neer te skryf. Dit het gehelp om op hoogte van wat ek al bereik het te bly en verder te beplan om my choreografie betyds te voltooi. ✓

5.3 VERDUIDELIK DANSELEMENTE VIR IMPROVISASIE EN CHOREOGRAFIE

NOTA:
- ○ Antwoorde moet verduidelik hoe danselemente kreatiwiteit in improvisasie en choreografie kan ontwikkel
- ○ Al DRIE elemente moet ingesluit word om volpunte te behaal – (ruimte, tyd, krag)
- ○ Lees die hele antwoord voordat punte toegeken word
- ○ Kandidate mag meer oor EEN danselement skryf as 'n ander
- ○ Gebruik die nasienrubriek wat verskaf word om die vlak van die kandidaat se antwoord te bepaal
- ○ Geen regmerke moet gebruik word nie
- ○ Plaas die hele antwoord tussen hakies aan die linkerkantse kantlyn om aan te dui dat die hele antwoord gelees is

Verwagte reaksies:
Ruimte
- Algemene/gedeelde ruimte
- Negatiewe ruimte
- Persoonlike ruimte
- Vlakke
- Rigtings
- Roete
- Vorm
- Formasies
- Patroon
- Grootte
- Enige ander relevante antwoorde in verband met ruimte

Tyd
- Spoed/tempo
- Tydsberekening
- Repetisie
- Stilte
- Duur
- Unison/Unisoon
- Kanon
- Frasering
- Dinamika
- Enige ander relevante antwoorde in verband met tyd

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

Krag
- Bewegingskwaliteit
- Dinamika
- Energie
- Aksente
- Gewig
- Enige ander relevante antwoorde in verband met krag (12)

NASIENRUBRIEK:

	KRITERIA
7 - 12	• Indieptebegrip van danselemente • Goeie verduideliking van hoe danselemente (ruimte, tyd, krag) kreatiwiteit in improvisasie en choreografie ontwikkel • 'n Breë verskeidenheid van geskikte voorbeelde word verskaf
4 - 6	• Voldoende begrip van danselemente • Kan danselemente aan improvisasie en choreografie verbind • 'n Paar voorbeelde word verskaf
1 - 3	• Minimale begrip van danselemente • Geen vermoë om improvisasie en choreografie te verduidelik en verbind nie • Geen voorbeelde word verskaf nie

[25]

VRAAG 6: DANSGELETTERDHEID

LAE VLAK	**6.1**	**Voltooi**	**5 punte**
	6.2	**Vergelyking**	**10 punte**
MEDIUM VLAK	**6.3**	**Verduideliking**	**10 punte**

	INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
6.1	Opvoerruimtes	1. Herroep
6.2	Dansvorme	1. Herroep TWEE verskillende dansruimtes 2. Identifiseer verskille en ooreenkomste 3. Vergelyk TWEE dansvorme
6.3	Simboliek	1. Herroep 2. Reflekteer hoe simboliek gebruik word 3. Verduideliking hoe boodskappe/idees oorgedra word met gestaafde voorbeelde

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

6.1 VOLTOOI SINNE

Verwagte reaksies:

6.1.1 Prosceniumboog-verhoog/konvensionele verhoog (1)

6.1.2 Arenaverhoog/tongverhoog/nie-konvensioneleverhoog/terreinspesifieke (1)

6.1.3 Syskerms (1)

6.1.4 Gordyne (1)

6.1.5 Siklorama (1)

6.2 VERGELYK EIENSKAPPE VAN TWEE DANSVORME

NOTA:

- Kandidate moet TWEE verskillende dansvorme noem en vergelyk
- Kandidate mag in enige formaat antwoord
- Ken VYF punte vir elke dansvorm toe

Verwagte reaksies:

- Kostuum/kleredrag
- Musiek/begeleiding
- Plek
- Deelnemers
- Geslagsrolle
- Rol van die gehoor
- Doel/funksie
- Bewegings
- Enige ander relevante antwoorde in verband met dansvorme (2 x 5) (10)

Voorbeeld van 'n antwoord:

Kontemporêre dans	Afrika-dans
Doel: Kontemporêre dans word gebruik om 'n gehoor te vermaak of idees kommunikeer. ✓	**Doel:** Die doel van Afrika-dans is hoofsaaklik geestelik, ritualisties en tradisioneel. Dans word gebruik vir opvoeding deur die tradisies van die kultuur oor te dra. ✓
Deelnemers: Die deelnemers van hierdie dansvorm bestaan uit opgeleide, professionele dansers wat dikwels betaal word om danse uit te voer. ✓	**Deelnemers:** Die hele gemeenskap is betrokke en speel 'n rol in die dans. ✓
Kostuums: Die kostuums van kontemporêre dans reflekteer die tema/boodskap wat aan die gehoor kommunikeer word. ✓	**Kostuums:** In Afrika- dans is die deelnemers gewoonlik geklee in tradisionele kleredrag van 'n bepaalde kultuur. ✓

 SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

Opvoerruimtes: Hierdie dans was tradisioneel uitgevoer in 'n konvensionele teater maar choreograwe skep deesdae danswerke vir nie-konvensionele opvoerruimtes. ✓	**Opvoerruimtes:** Tradisioneel voer die deelnemers van Afrika-dans die dans uit in 'n gemeenskaplike omgewing maar deesdae word dit in teaters uitgevoer. ✓
Gehoor: Die rol van die gehoor in hierdie dansvorm is om vermaak te word. Gewoonlik neem die gehoor nie aan die opvoering deel nie. ✓	**Gehoor:** In Afrika-dans vorm die gehoor deel van die uitvoering. Hulle verskaf die begeleiding/sang en ululering vir die dans. ✓

6.3 VERDUIDELIK SIMBOLIEK IN DANS

NOTA:
- Kandidate moet verduidelik hoe simboliek in dans gebruik word om 'n boodskap/idee te kommunikeer
- Areas wat ingesluit word moet gestaafde voorbeelde verskaf
- Lees die hele antwoord voordat punte toegeken word
- Gebruik die nasienrubriek wat verskaf word om die vlak van die kandidaat se antwoord te bepaal
- Geen regmerke moet gebruik word nie
- Plaas die hele antwoord tussen hakies aan die linkerkantse kantlyn om aan te dui dat die hele antwoord gelees is
- Kyk op die volgende bladsy in die antwoordeboek om te verseker dat jy nie 'n gedeelte van die antwoord uitgelaat het nie

Verwagte reaksies:
Bewegingswoordeskat
- Dansgenres
- Motiewe
- Alledaagse beweging en gebare
- Danselemente
- Choreografiese strukture
- Opvoerruimtes

Kostuums
- Kleur
- Styl
- Ontwerp

Beligting
- Tipe beligting
- Kleur

Spesiale effekte
- Projeksie
- Rookmasjien

Stel
- Plek
- Opvoerruimte

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

Musiek/begeleiding/klank
- Instrumentasie
- Stem
- Lewendige en voorafopname
- Natuurlike/omgewingsklank/liggaamsperkussie
- Genre/styl

Multidissiplinêre kunsvorme
- Ontwerp/visuele kunste/dramatiese kunste

Rekwisiete
- Tafel
- Stoel

- Enige ander relevante antwoorde in verband met simboliek in dans (10)

NASIENRUBRIEK:

	KRITERIA
7 - 10	• Indieptebegrip van simboliek in dans • Sluit 'n breë verskeidenheid areas in wat 'n boodskap/idee kommunikeer waarin die simboliek goed verduidelik is • 'n Breë verskeidenheid gestaafde voorbeelde word verskaf
4 - 6	• Voldoende begrip van simboliek in dans • Sluit sommige areas in wat verduidelik hoe simboliek gebruik word om boodskappe/idees te kommunikeer • Sommige voorbeelde word verskaf
1 - 3	• Minimale begrip van simboliek in dans • Nie in staat om te verduidelik hoe dit in dans gebruik word nie • Kan nie voorbeelde verskaf nie

[25]

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

VRAAG 7: DANSWERK

LAE	**7.1**	**Herroeping**	**8 punte**
MEDIUM VLAK		**Beskrywing**	**9 punte**
		Formaat	**3 punte**
HOË VLAK	**7.2**	**Verduideliking**	**5 punte**

	INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
7.1	Danswerk	1. Herroep 2. Onttrek toepaslike inligting om dit in te sluit 3. Formuleer 'n opstel
7.2	Visuele Geletterdheid	1. Analiseer die beeld 2. Herroep oorspronglike danswerk 3. Kies 'n gedeelte van die danswerk om te herskep. 4. Konseptualiseer die danswerk in die terreinspesifieke ruimte 5. Verduideliking van konsep in skrif

7.1 SKRYF 'N OPSTEL

NOTA:
- Lees die hele antwoord voordat punte toegeken word
- Gebruik die nasienrubriek wat verskaf word om die vlak van die kandidaat se antwoord te bepaal
- Geen regmerke moet gebruik word nie
- Plaas die hele antwoord tussen hakies aan die linkerkantse kantlyn om aan te dui dat die hele antwoord gelees is
- Skryf die punte wat toegeken word volgens die opskrifte in die nasienrubriek, aan die begin of aan die einde van die antwoord, afhangende van die spasie wat beskikbaar is
  Bv.: Inligting = 17
  Formaat = 3

Verwagte reaksies:
Storielyn/tema/sinopsis
- Inspirasie
- Rede
- Doel
- Oorsig van afdelings/tonele
- Enige ander relevante areas in verband met storielyn/tema/sinopsis

Produksie-elemente
- Beligting/spesiale effekte/projeksies
- Kostuum
- Stelontwerp
- Rekwisiete
- Agterdoek
- Tegnologie/multidissiplinêre werk
- Opvoerruimtes: konvensionele en nie-konvensionele ruimtes
- Enige ander relevante areas in verband met produksie-elemente

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

Musiek/begeleiding
- Komponis/musikante
- Genres/styl
- Tydsberekening
- Ritme
- Dinamika
- Toonkleur
- Klank
- Frasering
- Instrumentasie
- Enige ander relevante areas in verband met musiek/begeleiding

Bewegingswoordeskat
- Genres/style
- Beginsels/eienskappe
- Samesmelting van dansvorme
- Gebare/alledaagse bewegings/motiewe
- Motiewe
- Groeps-/paarwerk
- Enige ander relevante areas in verband met bewegingswoordeskat

Danselemente en choreografiese strukture
- Ruimte, tyd, krag
- Begin, einde
- Klimaks
- Volgorde/patrone/groepering
- Enige ander relevante areas in verband met danselemente en choreografiese strukture

(17)

- Enige ander relevante areas in verband met die danswerk

Formaat
- Inleiding
- Liggaam (3)
- Slot

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

NASIENRUBRIEK:

Inligting	**13 - 17**	• Indiepteherroeping van die danswerk • Breë, diep begrip en beskrywings word verskaf • Goed gestruktureerd, logiese vloei van gedagtes en idees
	9 - 12	• Goeie herroeping van die danswerk • Akkurate beskrywings ingesluit • Opstel wys vloei van gedagtes en idees
	6 - 8	• Voldoende herroeping van die danswerk • Basiese beskrywings word verskaf • Sukkel om gedagtes en idees in 'n logiese manier te struktureer
	1 - 5	• Minimale herroeping van die danswerk • Minimale vermoë om inligting te struktureer
Formaat	**KEN EEN PUNT VIR ELKEEN VAN DIE VOLGENDE TOE**	
	1	Inleiding
	1	Liggaam
	1	Slot

7.2 VERDUIDELIK DIE HERSKEP VAN 'N GEDEELTE/AFDELING VAN 'N DANS IN 'N TERREINSPESIFIEKE RUIMTE

NOTA:
- Kandidate mag dieselfde danswerk as in 7.1 of 'n ander danswerk kies
- Die gedeelte/afdeling wat herskep word, moet die wysiging aandui. Punte moet nie aan kandidate vir 'n beskrywing van 'n danswerk in die oorspronklike vorm toegeken word nie
- Lees die hele antwoord voordat punte toegeken word
- Gebruik die nasienrubriek wat verskaf word om die vlak van die kandidaat se antwoord te bepaal
- Geen regmerke moet gebruik word nie
- Plaas die hele antwoord tussen hakies aan die linkerkantse kantlyn om aan te dui dat die hele antwoord gelees is

Verwagte reaksies:
Hoe die volgende vir die terreinspesifieke ruimte aangepas sal word
- Struktuur van die werk
- Hoeveelheid kunstenaars
- Produksie-elemente
- Musiek/begeleiding/klank-effekte
- Bewegingswoordeskat
- Danselemente
- Choreografiese strukture
- Enige ander relevante areas in verband met die aanpassing van 'n danswerk (5)

NASIENRUBRIEK:

KRITERIA	
3 - 5	• Insiggewende, kreatiewe herinterpretasie van 'n afdeling/gedeelte van danswerk • In staat om 'n volledige verduideliking van 'n konseptualiseerde idee te verskaf • Uitstekende begrip van choreografie
1 - 2	• Nie in staat om die danswerk in 'n terreinspesifieke ruimte te herskep nie • Verduidelik die danswerk in die oorspronklike vorm

[25]

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

VRAAG 8: CHOREOGRAAF

MEDIUM VLAK	**Herroeping**	**5 punte**
HOË VLAK	**Organisering**	**6 punte**
	Formaat/aanbieding	**4 punte**

INHOUD VIR ASSESSERING	**DENKPROSES** **Stappe wat kandidate moet volg om te antwoord**
Voorgeskrewe choreograaf	1. Herroep van agtergrond/kunstige prestasies 2. Kennis van 'n teks vir 'n video aanbieding 3. Kies geskikte inligting vir: • Inleiding • Liggaam • Slot 4. Skryf 'n teks vir 'n aanlyn aanbieding wat 'n logiese vloei van toepaslike inligting het

SKRYF 'N TEKS

NOTA:

- Kandidate mag verskillende formate vir die aanbieding van 'n teks gebruik, bv. kolpunte, beelddraaiboek, ens.
- Kandidate kan in diepte op een area fokus, bv. dansgeselskap(pe) gestig
- Lees die hele antwoord voordat punte toegeken word
- Gebruik die nasienrubriek wat verskaf word om die vlak van die kandidaat se antwoord te bepaal
- Geen regmerke moet gebruik word nie
- Plaas die hele antwoord tussen hakies aan die linkerkantse kantlyn om aan te dui dat die hele antwoord gelees is
- Kyk op die volgende bladsy in die antwoordeboek om te verseker dat jy nie 'n gedeelte van die antwoord uitgelaat het nie
- Skryf die punte wat toegeken word volgens die opskrifte in die nasienrubriek, aan die begin of aan die einde van die antwoord, afhangende van die spasie wat beskikbaar is
  Bv.: Inligting = 11
  Formaat = 4

Verwagte antwoorde:

- Agtergrond inligting kan aan kunstige prestasies gekoppel word

Kunstige prestasies kan die volgende insluit:

- Invloede
- Dansopleiding en loopbaan
- Geselskap(pe) gestig
- Assosiëring/samewerking/mentor
- Danswerke
- Prestasies en erkenning
- Bydrae en toepaslikheid tot dans en die samelewing
- Enige ander relevante areas wat 'n verband hou met die choreograaf (15)

SA EXAM PAPERS

SA Exam Papers | This paper was downloaded from saexampapers.co.za

NASIENRUBRIEK:

Inligting	**9 - 11**	• Indiepteherroeping van agtergrond/kunstige prestasies van die choreograaf • In staat om feitlike inligting in 'n logiese vloei aan te bied
	6 - 8	• Goeie herroeping van agtergrond/kunstige prestasies van die choreograaf • In staat om inligting in 'n logiese formaat aan te bied
	1 - 5	• Minimale herroeping van agtergrond/kunstige prestasies • Sukkel om inligting logies aan te bied
Formaat	**KEN EEN PUNT TOE VIR ELKEEN VAN DIE VOLGENDE**	
	1	Styl: sal 'n gehoor lok, goeie gekonseptualiseerde aanbieding
	1	Inleiding
	1	Liggaam
	1	Slot

[15]

TOTAAL AFDELING B: 90
GROOTTOTAAL: 150

SA EXAM PAPERS